

ת"פ 11423/06 - מדינת ישראל נגד משה סידי

בית דין אזרוי לעבודה בתל אביב - יפו
ת"פ 13-06-11423 מדינת ישראל נ' סידי

בפני כבוד השופט שרון אלקיים
בענין: מדינת ישראל נ' סידי

המאשימה

נגד

משה סידי

הנאשמים

自然而 דין

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום בגין אי תשלום שכר מינימום, עבירה לפי סעיף 14 לחוק שכר מינימום, תשמ"ז - 1987 וכן בגין אי מסירת תלושי שכר ערוכים כדין, עבירה לפי סעיפים 24(א) ו-25ב(א)(1) לחוק הגנת השכר התשי"ח - 1958 (להלן - חוק הגנת השכר).

רקע כללי

א. בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, הפעיל וניהל הנאשם מסעדת בשם "אייזק ג'ון", ברחוב משה לוי 11 בראשון לציון (להלן - המסעדת). בתקופה זו העסיק הנאשם במסעדת את מר גיורא יונני כმשגיח כשרות החל מחודש 09/10 ועד לחודש 03/10 (להלן - המטלון).

ב. ביום 15.9.2015 קיבל בית הדין את הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים, על פי יתווך כתב האישום, כך שימחק האישום הראשון בדבר אי תשלום שכר מינימום, וה הנאשם יורשע באין מסירת 6 תלושים שכר ערוכים כדין, עבירה לפי סעיפים 24(א) ו-25ב(א)(1) לחוק הגנת השכר, עבור החודשים 03/10 - 10/09.

טיועני המאשימה לעונש

א. מדובר בעבירה חמורה, המהווה עבירה מסווג אחראיות קפידה ואשר אין בצדיה קנס מנהלי, באופן המעיד על חומרתה.

ב. תוך הפניה לע"ע (ארצ) 184-09 פידור קרבצ'נקו - חברת השמירה בע"מ (18.12.11) (להלן - עניין קרבצ'נקו) ולת"פ (-ם) 19202-01-11 מדינת ישראל - ד. דdon השיקעות בע"מ (21.5.14) (להלן - עניין דdon), מזכירה המאשימה כי חוק הגנת השכר הינו חוק מגן אשר הפרטו מהוות פגעה בשכר העובד ובתנאי הסוציאליים, כאשר תלוש השכר מהוות כל-

מרכזי למימוש זכותו של העובד להזות את מרכיביו שכרו ולוודא שזכויותו משולמות לו כדין. כמו כן,אפשרים תלושים השכר למדינה לאכוף את חוקי העבודה השונים.

יש להבחין בין אי מסירת תלושי שכר ערוכים כדין לבין אי מסירת תלושי שכר בכלל, המהווה עבירה חמורה יותר שדרה בכפיפה אחת עם עבירות חמורות כגון אי העברת ניכוי המשכר, תוך הפניה לגזר הדין שניתן על ידי בענין ת"פ (ת"א) 11-11-51356 מדינת ישראל - עצמן.

אבטחה - משמרות החופים בע"מ (6.6.15)

לענין חומרת העבירה, ביקשה המאשימה להציג כי מדובר בשש יחידות עבירה, תוך שהפנתה לתק"פ (חי') 14-05-56203 מדינת ישראל - מרכז הורים נהריה בע"מ (26.11.14) (להלן - עניין מרכז הורים), וכן לע"פ 2519/14 ענאנד אבו קייאן - מדינת ישראל (29.12.14) ועל"פ (ארצى) 32385-05-14 שימוש חי אחזקות בע"מ - מדינת ישראל (13.8.15), עת הוסיפה וטענה כי אף אם מדובר באירוע אחד, עדין יש להבחין בין אירוע לבין מעשה, ומקום בו אירוע כולל מספר מעשים, יש לקבוע את תקורת מתחם הענישה הפטונציאלית לפי הנסיבות עונשי המקסימום בכלל אחד מן המעשים.

רק ענישה כלכלית ממשמעותה המתיחסת לכל עבירה בנפרד, תהווה ענישה הולמת בהתאם לעקרון הילמות, שאחרת יוצר תמרץ לביצוע עבירות חוזרות על ידי מעסיקים, אשר עונשם בגין לפי עבירותם הראשונה בלבד.

ה. המאשימה מבקשת כי יגזר עונשו של הנאשם בשיעור שבין 40%-60% מהकנס העונשי המctrבר, כולל בסכום שבין 35,040 ל' לבין 52,560 ל' וכן כי בית הדין יחייב את הנאשם לחתום על התחייבות לפי סעיף 72 לחוק העונשין בגובה 87,600 ל' לתקופה בת שלוש שנים שלא לעבור עבירה לפי חוק הגנת השכר.

ג. בשולי הדברים מצינית המאשימה כי מתן תלושי שכר מסוודרים היה מונע את המחלוקת שנתגלעה סביב האישום הראשון שננקה במסגרת הסדר הטיעון ואף מחלוקת נוספת.

ח. לאחר טיעוני הנאשם, הוסיפה המאשימה וטענה כי נראה שהנאשם אינו מביע חרטה ואין נוטל אחריות על מעשיו, אלא מאשר את הרבות או את אביו במעשיו, ולפיכך ברוי כי יש ליצר הרתעה ביחס לנאים ולציבור כולם, בפרט כאשר מדובר באחד העקרונות המובילים על פי תיקון 113 לחוק העונשין.

טיעוני הנאשם לעונש 4.

א. מדובר במקרה מיוחד, במקרים של עסקת משגיח כשרות, המהווה עקב אכילה בדייני העבודה. הנאשם, פתח עסק קטן, מסעדת פועלים, בהיותו צעריר בן 25, בה העסיק ארבעה עובדים כדין, אשר קיבלו תלושים שכר.

ב. אביו, אשר העסק אף הוא במסעדת, הוא שביקש שייהה למקום תעוזת כשרות של הרבות והמפיק היה אמון על הקשר עם הרבות והמתلون בכל זה. במסגרת התקשרות שבוצעה עם הרבות, התקבשו הנאשם ואביו, בשל העבודה שהמשגיח, המתلون, נמצא בהליך قضית רجل (תיק הפנייה לע' 11, ש' 15 לפרטוקול מיום 18.5.15), ששכרו שולם לו בזמן ללא תלוש או חשבונית, באופן אשר לא הותר להם כל בירה, אלא לקבל את כתבייה של

הרבותנות. כמו כן, הנאשם ואביו לא סברו כי הם מעסיקו של המתלון.

ג. המתלון לא הlion על אי קבלת כספים או זכויות, ונקודת המוצא היא שקיבל כל מה שביקש. לפיך, ברι כי מדובר בעבירה טכנית, לא מכונת ולא ידיעה. הנאשם לא ידע כי הוא מעסיקו של המתלון, וסביר כי התשלום למשגיח הוא "כופר" לרבותות לצורך קבלת התעודה. כך סבר עד שנפתח ההליך הפלילי וקיבל "עו"ז משפט", אז הבין כי על פי ההחלטה הוא המעסיק של משגיח השרות בעסקו.

הנאשם טוען כי לפניו אירע אחד ומעשה אחד, תוך הפניה לפסק דין ע"פ 57160-01-14. **מדינת ישראל - חדותות הורים בע"מ (8.11.14) (להלן - עניין חדותות הורים)**. שכן, במקרה דנן מדובר בנגע יחידי, אשר מילא לא המתلون בפני עצמו תמה"ת על אי קבלת תלושי שכר או על אי קבלת פירות זכויות. מבחינה מסוימת יש לראות במקרה זה כאירוע אחד, שכן שורש הבעיה היאabei ידיעתו של הנאשם כי הוא מעסיקו של משגיח השרות. המבחן המהותי הוא הקשר ההדוק, וכיימת נטייה להכיר בשרשראת מעשים כאירוע אחד ככל שפיצולם יהיה מלאכותי, כבעניינו. לפיך, יש לקבוע את מתחם הענישה בין 10%-20% מן הרף העליון למעשה אחד שהקנס בגיןו הינו 14,600 ל"נ. עם זאת, אם יקבע כי לא מדובר במעשה אחד, אז יש לקבוע את המתחם בין 5%-10%.

מעבר לכך, במאגר השיקולים על פי סעיף 40ט, יש להביא בחשבון גם את העובדה שהרבנות היא שהתוותה את אופן ההתקשרות בין הצדדים, וכן כי לא הנאשם הוא שנפגש וסיכם את התנאים עם הרבנות בעצמו, אלא אביו. כמו כן, הנאשם, אב לשלושה ילדים קטנים, נודר עבר פלילי, מכר את עסקו עוד באפריל 2010 ואינו מתעסק כיום במסעדנות, אלא מועסק כ司机 בתחום המחשבים בבורסה ליהלומים, וכבר נשא בעלות רבות בגין ההליך דנא.

ו. ביחס לטענה שайлוי היו מונפקים תלושי השכר, אז היהתה נמנעת המחלוקת, אין בה כלל ממש, שכן המחלוקת מילא לא נסובה על גובה השכר או האם שולם, אלא האם עבד המתلون בחודש אפריל 2010, תלוש אשר בכל מקרה לא היה מונפק נוכחות הטענה שלא עבד (תען הפניה להודאת המתلون שלא עבד בחודש אפריל בע' 6 ש' 8 **לפרוטוקול מיום 18.5.15**).

ז. לבסוף הגיע הנאשם על הטענה כי לא הביע חרטה, וטען כי כל שנטען על ידו הוא שלא הבין כי היה הוא מעסיקו של המתلون בעת הרלוונטי, אך כיום הוא מבין, מודה בדבר ונוטל אחריות מלאה על מעשייו, לרבות חרטה.

דין והכרעה

5. על גזר דין זה חל תיקון 113 לחוק העונשין, תש"ג - 1977 (להלן - חוק העונשין) העוסק בהבנית שיקול דעת שיפוטי בענישה.

6. מטרת התקoon כפי שהוגדרה בסעיף 40א לחוק העונשין הינה:

"לקבוע את העקרונות והשיקולים המנחים בענישה, המשקל שיש לתת להם והיחס ביניהם, כדי שבית המשפט יקבע את העונש המתאים לנאים בנסיבות העבירה".

זאת, כאשר העיקרונות המנחה בענישה לפי סעיף 40ב לחוק העונשין הינו:

"**קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו.**".

7. התיקון לחוק מגדיר את השלבים בהבנויות גזר הדין, שהינם קביעות מתחם העונש הולם בהתאם לעקרון המנחה ובהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בו, בנסיבות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה (המפורטות בסעיף 40ט); וגזרת הדין בה בית הדין משליכן את נסיבותו האישיות של הנאשם ונסיבות העבירה שאין קשורות לעבירה עצמה.

אצין כי חוק העונשין (סעיף 40ג(ב)) מאפשר חריגה מתחם הענישה לקללה, עת נלקח בחשבון השיקול השיקומי, ולהומראה, עת נלקח בחשבון שיקול ההגנה על שלום הציבור.

8. אשר לאופן ישומו של התיקון לחוק נקבעו, על ידי בית המשפט העליון, הדברים הבאים, אשר נזכרו אף בפסק דין של בית הדין הארציבעניין **חודות הורים**:

בתיקון 113 קבע המחוקק מנגנון תלת-שלבי לגזירת העונש. בשלב הראשון - המקדמי, נדרש בית המשפט לבדוק האם הנאשם שפנוי הורשע בכמה עבירות, להבדיל מהרשעה בעבירה יחידה. במידה ומדובר בכמה עבירות, על בית המשפט לקבוע האם הן מהוות אירוע אחד או כמה אירועים נפרדים. אם מדובר באירוע אחד, ימשיך בית המשפט 'כרגיל', אל שני השלבים הבאים (קרי, יקבע מתחם ענישה לאירועו כולם ויגזור עונש כולל לכל העבירות הקשורות לואותו אירוע (סעיף 40יג(א) לחוק העונשין)).

לעומת זאת, במידה ובית המשפט מצא כי בעבירות שבהן הורשע הנאשם מדובר בכמה אירועים, יקבע עונש הולם לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן יוכל לגזר עונש נפרד לכל אירוע (בד בבד עם קביעה האם ירצו העונשים בחופף או במצטבר), או עונש כולל לאירועים כולם (סעיף 40יג(ב) לחוק העונשין); בעקבות המסקנה שהתקבלה בשלב הראשון ימשיך בית המשפט לשני השלבים הבאים: בשלב השני קובע בית המשפט מתוך ענישה ראוי בהתחשב בעבירה ובנסיבות הקשורות לביצועה; ובשלב השלישי נבחנות הנסיבות שאין קשורות לעבירה, ובהתחשב בהן גוזר בית המשפט על הנאשם עונש המוצע מתחם הענישה שנקבע בשלב השני (אלא אם מתקיים אחד משני חריגים שיפורטו להלן). כאן המקום לציין כי הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה הנבחנות בעת קביעת מתחם הענישה (כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין), והנסיבות שאין קשורות לביצוע העבירה הנבחנות בגזרת העונש (כמפורט בסעיף 40יא לחוק העונשין) אין רושימה סגורה, ואין בנסיבות שציין המחוקק ופרטן במפורש, כדי לגרוע מסמכות בית המשפט לשקלן נסיבות נוספות (סעיף 40יב לחוק העונשין).

(ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל (5.8.13) (הדגשות המקוריים); וכן ע"פ 2918/13 דבש נ' מדינת ישראל (18.7.13); עניין **חודות הורים**).

מכאן, עבור לבחון את השיקולים המוחים בהתאם להוראות התקיקון ולשלבים שנקבעו בפסק הדין לעיל.

האם לפנינו אירוע אחד או כמה אירועים?

9. הנאשם הורשע באירוע תלושי שכר למטלון, משגיח כשרות בمساعدة בעלותו, משך שישה

חודשים.

לאור הוראות סעיף 40ג לחוק העונשין, ככל שהנאשם הורשע בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע מתחם עונש הולם לאירוע כולם ויגזר עונש כולל לכל העבירות בגין אותו אירוע. בסעיף קטן ג' הבהיר המחוקק כי בגזירת העונש יתחשב בית המשפט, בין השאר, במספר העבירות, בתדרותן ובזיקה ביניהן וישמר על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם.

בעניין זה מזכיר בית הדין הארץ בעניין **חודות הרים** את הבדיקה שהותוויה בפסקה לצורך קביעת מהו "אותו מעשה" (לענין סעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982), **cdeclקמן:**

"שנתיים הם מבחני העזר אשר פותחו בפסקה לצורך הכרעה בסוגיה זו: המבחן הצורני עובדתי הבוחן האם הפעולות, אף שהן עוקבות וובוצעו ברצף, נפרדות וניתנות לפיצול; והבחן המהותי-מוסרי, בגדרו יש לבחון, בין היתר, את חשיבותו של הערך הנפגע, את ריבוי הנפגעים ואת השיקול המוסרי אליו מצטרף גם שיקול ההרمتעה (ע"פ 8748/08 ברכה נ' מדינת ישראל, מיום 10.10.11...)" לפי גישה זו, השאלה מהו אותו "מעשה" אמונה אינה זהה לשאלת מהו אירוע, אך גם לצורך השאלה מהו "אירוע" ניתן להיעזר במבחן הצורני-עובדתי וכן במבחן האינטנס המוגן.

...

בפסקת בית המשפט העליון ... הסכימו שלושת השופטים כי יש להבחין בין "אירוע" לבין "מעשה" וכי "אירוע" הוא מונח רחב יותר אשר יכול לכלול מספר מעשיים. לפידעת הרוב (מפני השופטת דפנה ברק-ארץ), אירוע אחד תיחסנה מספר עבירות שיש ביןין "**קשר הדוק**", **דוגמת סמכות זמינים או היותן חלק מאותה תוכנית עברינית.**

(**עניין חודות הרים**)

לפיך, נכון האמור, בהתחשב בכך שמדובר במתווה העסקה אחד, של עובד אחד, אשר לא קיבל תלושי שכר משך כל חודשי העסקתו ברציפות ובנסיבות, מסווג שהנאשם סבר כי הוא אינו מעסיקו, החלטתי לראות בעבירה כאירוע אחד. תחת אירוע זה, במסגרת עבירה זו, בוצעו 6 מעשיים נפרדים, בכל חדש שבו לא הועבר לבקשת תלוש שכר, שכן בכל אחד מן החודשים נverbala העבירה מחדש.

לא נעלם מעניין כי המאשימה הפנתה לגזר הדין בעניין מרכז הרים וטענה לריבוי עבירות לעניין חומרת העבירה, אולם שם מדובר בעשרות רבות של מקרים כלפי מעלה לעשרה עובדים, ולכן אין גזר דין שם, שניתן אף במסגרת הסדר טיעון, משום דוגמא שכולה לשמש בעניינו. הוואיל ומדבר במקרה דין בעבירות שקיים ביןין קשר ברור ואינהרנטי, לא מצאתи לנכון להגיד לכל אחת מהן מתחם עונישה בנפרד.

קביעת מתחם הענישה הראוּי

בשלב קביעת מתחם הענישה, יש לתת משקל לערך החברתי הנפגע ולהומרת הפגיעה בו, למדיניות הענישה הנהוגה בעבירה, כמו גם לנسبות הסובבות את ביצועה.

הערך החברתי הנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה

עמוד 5

חוק הגנת השכר הינו חוק מגן אשר הפרתו באופן עקרוני פגעה בשכר העובד ובתנאי הסוציאליים. ברו
כי אין צורך להזכיר מיללים על חשיבותו של תלוש השכר לעובד, המהווה, כפי שנטען על ידי המאשימה, כל
מרכז בידיו למימוש זכויותיו, להכרת מרכיבי שכרו ואופן חישובם, ולהלנה על חוסר או אי-דיוק במידה הצורך
(ראו: **ענין קרבצ'נקו וענין דדון**).

עם זאת, בעניינו מדובר באי מסירת תלושי שכר מתוך תפיסה מוטעית כאלו משגיח כשרות אינו עובד העסק בו
הוא משגיח והתשולם הנitin לו מועבר לרבותות לצורך קבלת התעודה המונפקת על ידה. אשר על כן, אינני רואה
פגיעה מהותית בערך החברתי המוגן בחוק.

16. מדיניות הענישה הנהוגה בעבירה מושא כתוב האישום-

א. בענין דדון, הורשעה הנאשמת בעבירה אחת של אי מסירת תלושי שכר לשבעה עובדים, לפי סעיפים 24(א) ו- 25(א)(ב) לחוק הגנת השכר, על פי הودאתה, וכן הורשע הנאשם 2 בעבירה של הפרת חובת הפיקוח לפי סעיף 26 לחוק הגנת השכר. במסגרת גזר הדין נקבע כי מתחם הענישה הראו נע בין 25% - 75% מהעונש המקסימאלי לעבירה, ובסה"כ הושת על הנאים קנס בסך של 10,000 ₪.

ב. במסגרת ת"פ (י-מ) 23003-08-11 מדינת ישראל - יוסף חי נסימ (26.11.14) הורשע הנאשם על פי הודאותו, בין היתר, באי מסירת תלושי שכר בודד לעובד בכתב במועד הקובלע לפי סעיף 24(א)(ג) לחוק הגנת השכר. במסגרת גזר דין נקבע כי מתחם הענישה בגין עבירה זו נع בין 10% - 30% מהकנס המרבי, ובסה"כ הושת על הנאים בגין עבירה זו קנס בסך 2,190 ₪.

ג. במסגרת ת"פ (ב"ש) 7957-08-11 מדינת ישראל - איל גרשון קדמון (21.6.15), הורשע הנאשם בביצוע עבירה של אי מסירת תלושי שכר לשלושה עובדים, לפי סעיף 24 לחוק הגנת השכר, וסעיף 2(ב)(7) לחוק עובדים זרים (איסור עסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"א - 1991. במסגרת גזר דין נקבע כי מתחם הענישה בגין אי מסירת תלושי שכר לעובד צריך לנوع בין 20% - 50% מהקנס המרבי, ובסה"כ הושת על הנאים קנס בסך 22,000 ₪.

17. נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

בבוא בית הדין לקבוע את מתחם הענישה ההולם, עליו להתחשב בנסיבות הקשורות ביצוע העבירה, בהתאם להוראות סעיף 40ט לחוק העונשין, הכלולות, בין היתר, את הנזק הנגרם מביצוע העבירה. בעניינו, אזכיר כי אין מדובר באי תשלום שכר כלל ואף כי לא קיימת טענה לאי תשלום זכויות, קר שהנזק הנגרם מביצוע העבירה אינו מהותי. מדובר בשורת מעשים כרוכים זה בזה, בתקופה קצרה יחסית שבה פעל העסק, ככל מתلون אחד, משגיח כשרות, אשר שוכנעתי כי לא קיבל תלושי שכר, משומ שסביר הנאים בטעות כנה כי לא מדובר בעובד מן המניין כיiter עובדי, מתור אי ידיעה ונוכח העובדה שאבוי הוא שהתנהל מול הרבנות.

18. מתחם הענישה הראו

הकנס המקסימאלי בגין עבירה כגון דא, לפי סעיף 25(א)(ב) לחוק הגנת השכר, הינו 14,600 ₪, שהוא בעניינו 6 * 14,600 ₪ (87,600 ₪).

19. אשר על כן, לאחר בוחנת הערך החברתי הנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הרלוונטיות הקשורות לביצוע העבירה ובנסיבות הנטען, הנני קובעת את מתחם הענישה בגין עבירה זו על סך של 40%-10% מהकנס המקסימלי.

העונש

20. בהתאם לתיקון 113, לאחר קביעת מתחם הענישה ההולם, יש לגזר את עונשו של הנאשם הספציפי בהתאם לו. בשלב זה על בית הדין לסקור האם מתקיימים שיקולים חריגים, המצדיקים סטייה ממתחם הענישה כלפי הנאשם לקולה או לחומרה (סעיף 40ג(ב)). ככל ובית הדין ולא מצא שיקולים כאלה, עליו לעבור לבחון את הנסיבות אשר אינן קשורות לביצוע העבירה בהתאם לסעיף 40יא.

- א. הנאשם הינו אדם פרטיו (להבדיל מתאגיד).
- ב. הנאשם נעדך עבר פלילי.
- ג. מדובר בעבירה ראשונה שנעבירה בשנים 2009-2010.
- ד. בסמוך לאחר ביצוע העבירה נמכר העסק וכיום הנאשם מעסיק כ舍יך בתחום אחר.
- ה. הנאשם מעסיק היום כ舍יך ואב לשולשה פעוטות.

21. בנסיבות העניין, בהתחשב מכלול השיקולים לעיל, שוכנעתי כי יש להימנע במקרה זה באופן יחסית רף התיכון (15%), ומשכק ומשיקולי שיקום הריני להעמיד את הקנס על סך של 13,140 ₪ תשלום ב 18 תשלומים חודשיים שווים ועוקבים החל מיום 1.12.15.

- 22. הנאשם יחתום על התcheinבות בסך 87,600 ₪ להימנע מביצוע עבירה לפי חוק הגנת השכר למשך שלוש שנים. החתימה תבוצע לא יותר מיום 1.12.15.
- 23. הנאשם יפנה למזכירות בית הדין על מנת לחתום על התcheinבות כאמור ולקבל שוברים לתשלום.

זכות ערעור לבית הדין הארץ לעבודה בתוף 45 יום מיום המצאת גזר הדין.

בהתאם להסכמה הצדדים, גזר הדין ישלח אליהם באמצעות הדואר.

ניתן היום, ג' חשוון תשע"ו, 16 אוקטובר 2015, בהיעדר הצדדים.